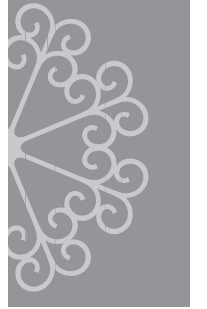

בית מדרש

פרשת פינחס תש"פ

זמני כניסת השבת

Baltimore, MD	8:16
Brooklyn, NY	8:09
Catskills	8:16
Chicago, IL	8:06
Johannesburg, S. Africa	5:13
Lakewood/Deal, NJ	8:09
London, UK	9:00
Los Angeles, CA	7:48
Manchester, UK	9:19
Monsey, NY	8:11
Montreal, Quebec	8:24
Passaic, NJ	8:11
Toronto, Ontario	8:41
Yerushalayim	7:12
Zurich, Switzerland	9:03

בשבילי הלכה

ע"י הרב הגאון מאיר צבי שפיצר שליט"א
הערות בעניני הלכה. הלכה למעשה יש לשיאול לרב

פינחס

קנאין פוגעין

ברמ"ם פ"ב מאיס"ב הלכה ט' ו' ו"ל גוי הבא על בת ישראל אם אשת איש היא נהרג עליה ואם פנויה היא אינו נהרג אבל ישראל הבא על הגויה וכו' כיון שבא על הגויה בידו הרי זו נהרגת מפני שבאת לישראל תקלה על ידיה כבהמה וזהו דבר מפורש בתורה שנאמר הן הנה היו לבני ישראל בדבר בלעם וגו' וכל אשה יודעת איש למשכב זכר הרוגו עכ"ל. וטעם הרמב"ם משום דנכרת אין לה איסור ליבעל לישראל ולי"כ נהרגו משום שהכשילו את ישראל ולמד כן מדכתיב הן הנה היו לבני ישראל בדבר בלעם.

וכן בהריגת כובי פירשו בצפנת פענח והעמק דבר מאי דכתיב ושם איש ישראל המוכה אשר הכה את המדינית זמרי בן סלוא וכו' והוסיף שם אשר הכה את המדינית, ולענין כובי כתיב ושם האשה המוכה כובי בת צור ולא כתיב אשר הוכה את הישראל. ופירשו כי זמרי נהרג משום קנאין פוגעין בו והו' דוקא בשעת האיסור כי לאחר שנמשך הבעול אסור להרוגו ולכן הדגיש הקרא אשר הוכה את המדינית משא"כ כובי נהרגה לא משום קנאין פוגעין אלא משום שבאה תקלה על ידה ולכן היתה נהרגת אפילו לאחר המעשה ולכן כתיב שנהרגה עם זמרי. וע"ע הר"י ח"ב פ"ב בשם גאב"ד טעפליק זצ"ל. וגם באמת ליעקב מר"י יעקב קמנצקי ובהנהגות הרב שך בקונטרס בית המדרש פירשו שנהרגה משום שבא תקלה על ידה (והאור"ח ס"פ בלק מסופק בזה). (ובח"ס ר"פ פינחס כתב שנהרגה משום שהסיתה אותו לזנות וע"ל.)

ולכא"ק קשה דבזה לא נאמר קנאין פוגעין בה וצריך ב"ד להרוג אותה אפי' לו מטעם שבא תקלה על ידה. ולכא"ל דאח"כ דכוונת האחרונים דגם לאחר זמן היה אפשר להרוג אותה ע"י עדים וב"ד, ואף שהגויה אינה מצווה ל"ז, אף דלמעשה הרג אותה בשעת מעשה בלי עדים וב"ד מדין קנאין פוגעין. אולם מטעם שמהו דהגרי"ז זצ"ל שפי' מה שכתב רש"י בפ' מטות (ל"א ו') ומפני מה הלך פינחס ולא הלך אלעזר אמר הק"ה מי שהתחיל במצוה שהרג כובי בזה צור יגמור. והקשה בשפתי חכמים דהלא עיקר המצוה הוא שהרג זמרי ואמאי חזקירו כובי. וביאר הגרי"ז דבאמת הריגת זמרי אין בה התחלת מצוה כיון שהרגו משום קנאין פוגעין בו ולא שייך כלל למלחמת מדין אבל הריגת כובי היה רק משום שבא תקלה על ידה וכן הריגת כל מדין כמ"ש הרמב"ם פ"ב מאיס"ב ה"י וא"כ שפיר הוי מתחיל במצוה יגמור. מיהו פי' זה קשה דאין נימא שהרג את כובי מדין תקלה והרי לא היה שם עדים וב"ד ולי"כ היה מדין קנאין פוגעין. שו"ר באג"מ אה"ע ז' ח"א ל"ח הביא קושיית חתנו ר' משה שיסגול זצ"ל לפי האמת איך הרגה בשעת מעשה ונקט שם לדברי פשוט דכיון שאין איסור לנכרית ליבעל לישראל ע"כ לא שייך אצלה קנאין פוגעין בה. וכתב שם דאין לומר דין כאן כדכתיב בני נח דדינו בדין א' דהרי כאן לא נתחייבה מדיני עירות אלא משום שבא תקלה על ידה והו' לא שייך בבני נח אלא מדיני ישראל וא"כ צריך לדון בה דין ישראל בעדים ודיינים.

וכתב באג"מ דצ"ל דבשעת מעשה שיש היתר קנאין פוגעין על הבעול מותר להרגה משום תקלה לאותו מעשה. וביאר טעמו דכל הדין דבעי ב"ד במיתת הבעלה היינו משום כמיתת הבעלים כן מיתת השור וכאן כיון דמיתת הבעלים באמת ב"ד משום קנאין פוגעין בו לכן גם מיתת השור הוא בלי ב"ד ויכול להרוג תנכרית בשעת מעשה אפילו בלי ב"ד. ולכא"ק יש להעיר דבנכרית צריך להרגה ב"ד משום עצם חיוב מיתת איש ולא משום כמיתת הבעלים כן מיתת השור וא"כ לעולם צריך ב"ד, ונראה דסבר האג"מ דכל שהורגין אותה מדין תקלה כבהמה אז כל דינה כמו דיני בהמה וא"כ ב"ד אלא משום כמיתת הבעלים כן מיתת השור וא"כ בשעת מעשה שאין הבעלים צריך ב"ד גם האשה א"כ ב"ד להרגה.

דברי הנהגות

פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתי מעל בני ישראל בקנאו את קנאתי בתוכם (כה, יא)

צ"ב: מדוע ייחס הכתוב את פנחס עד אהרן הכהן, בשלמא בפסוק זה שהוא אחר שקינא את קנאת ה' והתחילו מבזין אותו, אפ"ל שייחסוהו לאהרן כדי לכבדו, אך בפס' לעיל (כה, ז) "וירא פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן" שהוא קודם מעשה הקנאות, מדוע ייחסה אותו כבר התורה לאהרן הכהן?

מידתו של אהרן הייתה 'אוהב שלום ורודף שלום אוהב את הבריות ומקרבן לתורה'. על ידי אהבת הבריות שהייתה בו היה מקרב אותם לתורה (כמבואר ברע"ב אבות א,ב). ונראה שבאה התורה ללמדנו שפנחס הגיע לדרגת קנאי משום שהייתה בו מידת אהרן 'אוהב את הבריות ומקרבן לתורה'. משום שלולא מידת השלום ואהבת הבריות יש חשש שיעשה את מעשה הקנאות מתוך שנאה ואכזריות ואין זו

דברי חכמים

מרן רה"י הגאון החסיד רבי אליעזר יהודה פינקל זצוק"ל י"ט בתמוז תשכ"ה

אחת משלוחותיה של ישיבת נר בהרדוק התקיימה בעיירה קאבעל שבפולין. תלמידי הישיבה הצעירי רים היו ברובם הגדול מבני העניים שבסביבה וסבלו מאוד מהקור העז ששורר באזור בימות החורף, כאשר בגדיהם הדלים ומנעליהם הקרועים אינם מספיקים להם הגנה מפני הצינה.

באחד הימים התקבל בישיבה משלוח של מגפיים ובגדי חורף עבור כל התלמידים. לתדהמת כולם שמו של השולח היה מרן ראש הישיבה הגאון החסיד רבי אליעזר יהודה פינקל

קנאות אמת. רק מי שאוחז במדרגת השלום ואהבת הבריות ראוי להיות קנאי.

ביום הזיכרון של מרן רה"י הגה"ח רבי אלי עזר יהודה פינקל זצוק"ל, יש להתבונן מה היה כוחו הגדול עד שזכה ונתגלגלה בידו הזכות הער צומה לבנות את הישיבה הקדושה. מחד היה תקיף מאוד. ומאידך, התמסר לכל אחד מבני הישיבה כאילו הוא בנו. קשה להבין זאת, דרך בני אדם שאדם תקיף הוא תקיף בכל ענין, ואדם שהוא רך מטבעו, הרי זה לכל אחד ואחד. אמנם במעשה פנחס התחדש שאין בכך כל סתירה. אדרבה, רק משום אהבת ישראל שבער רה בו והמסירות שמסר עצמו לכל אחד מישר ראל, יכול היה לאזור כגבר חלצין, ולקנאות את קנאת ה' בתקיפות נוראה.

זה היה סוד כוחו הגדול של ראש הישיבה זצוק"ל. רק מחמת אהבתו העצומה לכל אחד מבני הישיבה, יכול היה לקרובם, להכות על קודם, ולתבוע בכל תוקף מכל אחד 'גדל'!

מתוך שיחתו של

מרן רה"י הגר"צ פינקל זצוק"ל
לרגל יום י"ט בתמוז יום הזיכרון
למרן רה"י הגר"א פינקל זצוק"ל

זצוק"ל. כיצד עלה על דעתו של ראש ישיבת מיר לשלוח משלוח כה גדול וכה נחוץ לישיבה קטנה ומרוחקת שאינה שייכת לו כלל? כיצד זכר את מספר תלמידי הישיבה וכיוון שיספיק המשלוח לכולם? ויותר מכך, ראש הישיבה זצ"ל זכר את מידתו של כל בחור ובחור ודאג לבגדים המתאימים לו.

אולם, כל מי שהכיר את מרן זצ"ל הבין שאין כאן שום קושיא. מיום שנודע לו על קיומה של הישיבה ועל מצוקתם של עמלי התורה שבה, הרי הדבר הטבעי בעיניו היה לא לשקוט ולא לנוח עד שידאג למחסורם של בני התורה כדי שיוכלו לשבת ולשקוד על תלמודם ללא שום דאגות. ואין זה משנה אם אלו תלמידיו בישיבתו שלו או תלמידי ישיבה אחרת, העיקר שער מלי תורה הם.

ע"פ הספר "היא שיחתי"

תכלית תענית שבעה עשר בתמוז ושאר תעניות זכר לחורבן

כתב הרמב"ם (בפ"ה מהל' תעניות הלכה א') וז"ל: "יש שם ימים שכל ישראל מתענים בהם מפני הצרות שאירעו בהם כדי לעורר הלבבות ולפתוח דרכי התשובה, ויהיה זה זכרון למעשינו הרעים ומעשה אבותינו שהיה כמעשינו עתה שגרם להם ולנו אותן הצרות, שבזכרון דברים אלו נשוב להיטיב, שנאמר והתודו את עונם ואת עון אבותם וגו'", עכ"ל. ומבואר כאן בדברי הרמב"ם דהסיבות שהביאו לחורבן הבית שהיו המעשים הרעים שעשו אבותינו, אותן סיבות קיימות גם כעת, ומה שלא נבנה בית המקדש כעת הוא מפני שגם כעת יש את אותן הסיבות, וזהו שכתב זכרון למעשינו הרעים ומעשה אבותינו שהיה כמעשינו עתה שגרם להם ולנו אותן הצרות, וזהו חידוש, שהרי היה מקום לומר שאף שכעת לא עושים מעשים רעים שיגרמו לחורבן, מ"מ לא הגענו למצב שנזכה לבנין מחדש, וע"ז כתב הרמב"ם דלא כן הוא, דאם לא נבנה אזי הטעם הוא שיש כאן מצב המחייב חורבן, דהיינו שמעשינו הם כמעשה אבותינו שגרם להם ולנו אותם הצרות שהמקדש חרב.

ולדברי הרמב"ם יתבארו יותר דברי חז"ל, שכל דור שלא נבנה ביהמ"ק בימיו כאילו נחרב, ותהיה הכוונה שאם לא נבנה אזי מוכח שאנחנו במצב של עבירות המחייב חורבן כדברי הרמב"ם, וא"כ יוצא דאם לא נבנה אזי כאילו נחרב, דהרי אם היה כעת בית המקדש היה נחרב, דלו לא היינו במצב זה שמחייב חורבן הרי היה נבנה, וממילא דנחשב מצבינו כעת כאילו נחרב.

ודברי הרמב"ם אלו מחייבים אותנו להתבונן בדברי חז"ל בטעם שנחרבו הבתים, דהרי חטאינו היום הם כאותם החטאים שגרמו לחורבן, וא"כ עלינו לדעת היטב את סיבות החורבן שנדע ממה לשוב. ובקצרה נזכיר בזה, דהרי מחד גיסא איתא בגמ' יומא (דף ט' ע"ב), דבית ראשון נחרב על ג' עבירות, ומאידיך איתא בגמ' נדרים (דף פ"א ע"א) מפני מה אבדה הארץ על עזבם את תורתך, וכפי

הר"ן שם שלא למדו תורה לשמה, וכבר הקשו דיש כאן סתירה בין המאמרים. וליישוב זה יש לפרש בשני אופנים, או דנימא דאם היו לומדים תורה לשמה היתה זכות התורה מגינה עליהם שלא יבא החורבן ואף שהיה סיבה לחורבן.

ובאופן אחר יש לפרש עפ"י דברי הספורנו בפרשת האזינו (דברים לב, טו), וז"ל: "שמנת עבית כשית, הנה אתה ישורון קהל תופשי התורה ובעלי העיון פנית אל התענוגים הגשמיים, ובזה עבית מהבין דקות האמת, כאמרו גם אלו ביין שגו ובשכר תעו כהן ונביא, כשית, כאמרו כי טח מראות עיניהם מהשכיל לבותם, ויטש אלוך עשהו, ולפיכך נטש ההמון אלוך עשהו וכו'", עכ"ל. וכוונת הספורנו דהפסוק מחולק לשני חלקים, החלק הראשון עוסק בקהל תופשי התורה שנמשכו לתענוגים הגשמיים, ובזה ירדו למצב של עבית מהבין דקות האמת, ומצב זה של תופשי התורה גורם לההמון ליטוש את ד', דהוקשה להספורנו, דא"א לפרש כפשוטו דקהל תופשי התורה יגיעו למצב של ויטוש, ולכן פירש שהמצב של עבית כשית אצל תופשי התורה יגרום לההמון שיגיעו למצב של ויטוש אלוך וינבל צור ישועתו.

ובדברי הספורנו מונח יסוד שמקובל בשם הגר"י סלנטר, שאמר שכשיש רפיון אצל הבן תורה בביהמ"ד גורם זה שבאותו הזמן משתמד יהודי בפר"ז, והיינו דחזוק הבן תורה גורם חזוק בעולם ורפיון הבן תורה גורם שהרחוקים יתרחקו עוד יותר, ויסוד זה מבואר כאן בדברי הספורנו דכשיש רפיון אצל הבן תורה גורם זה לרחוקים שיתרחקו ויגיעו למצב של ויטוש אלוך.

המורם מדברים אלו להתבונן דמוטל על בני התורה כיום להתחזק בלימוד התורה לשמה, וכן להתרחק מהתענוגים הגשמיים כדברי הספורנו, שע"ז תמנע סיבת החורבן.

וכן מוטל להתבונן בסיבת חורבן בית שני, דמחד גיסא ידועים דברי הגמ' ביומא (דף ט')

בית מדוש - בשבילי הפרשה של ישיבת מיר ירושלים

Past the Comfort Zone

Harav Hagaon Shmuel Wolman shlita

Parashas Pinchas begins by recapping Pinchas's act of *kana'us*, which successfully mitigated the terrible plague raging against Klal Yisrael, and the Torah also emphasizes the eternal *s'char* that Pinchas received for his *kana'us*. The Ramban points out that the words *לָכֵן אָמַר* seem to convey that the Torah was especially interested in highlighting to Klal Yisrael the unique *s'char* that Pinchas merited. The Torah does not usually focus on the *s'char* that individuals receive for their mitzvos. What was so unique about Pinchas's *s'char* that the Torah singles it out for special mention?

The Midrash reveals to us that this *s'char* of Pinchas differed from every other *s'char mitzvah*, in the sense that Pinchas's *s'char* was rightfully deserved: *בדין הוא שיטול שכרו*. Usually, the Eibishter doles out *s'char mitzvah* as a *chesed*, whereas Pinchas could have claimed his even *al pi din*. Why was Pinchas more deserving of *s'char mitzvah* than anyone else? If mitzvos generally are not deserving of credit and recognition, why was Pinchas's act of *kana'us* different?

To answer this question, let us first examine the *s'char* of Pinchas. We know that he was rewarded with *kehunah* for all generations, as the *passuk* states: *וְהִיְתָה לוֹ וּלְזֶרְעוֹ אַחֲרָיו בְּרִית כְּהֵנָת עוֹלָם תַּחַת אֲשֶׁר קָנָא לְאַלְקֵינוּ וְנִכְפַּר*. *הַגְּבִי נִתָּן לוֹ אֶת בְּרִיתוֹ שְׁלוֹם*. *עַל בְּגִי שְׂרָאֵל*. Which *s'char* is that? Some of the *meforshai Rashi* explain that this *s'char* of *shalom* is not an independent reward, but rather a prefatory remark referring to the *s'char* of *kehunah* that the *passuk* is about to mention. *Targum Yonasan ben Uziel*, however, explains that this is an independent *s'char*, rendering *שְׁלוֹם* as: *וַיַּחֲיֵי לְעַלְמָא לְמַבְשָׂרָא*: *וְאֵעֱבִיד יְגִיָּה מְלֵאךְ קַיִים וַיַּחֲיֵי לְעַלְמָא לְמַבְשָׂרָא*. *גְּאוּלְתָּא בְּסוּף יוֹמֵי*. The *meforshim* explain that this is a reference to Chazal's teaching that Pinchas is Eliyahu Hanavi, meaning that his *s'char* is that he will become a *malach*, which is totally spiritual and therefore lasts

for eternity; eventually he will be the one to announce the final *geulah*.

Similarly, the Sforno interprets *שְׁלוֹם* as a covenant of peace with the *malach hamaves*, meaning that Pinchas would not be subject to death. Accordingly, Pinchas merited a spiritual level that raised him above typical mortal existence and catapulted him into a new spiritual sphere of eternal existence. Why did Pinchas merit this special *madreigah* of invincibility to the *malach hamaves*? Even Moshe Rabbeinu did not enjoy that *s'char*!

Clearly, there was something very exceptional about Pinchas's act of *kana'us*, which raised him, in this specific situation, above Moshe Rabbeinu's level and earned him a special *brachah* that Moshe Rabbeinu was not *zocheh* to.

Let's examine the difference between the responses of Moshe Rabbeinu and Pinchas to the incident of Zimri. Rashi tells us that Moshe Rabbeinu also witnessed Zimri's act, but he forgot the halachah of *הַבּוֹעַל אֶרְמִית* *וַיִּרְא פִּינְחָס*. In contrast, about Pinchas the Torah says: *וַיִּרְא פִּינְחָס*, which Rashi renders as: *רָאָה מַעֲשֵׂה וְנִזְכַּר הַלְכָה*. It would seem the entire difference between them was that Pinchas remembered that the halachah that deems *kana'us* to be the appropriate response, while Moshe Rabbeinu forgot that halachah. Could it be that such a seemingly technical difference in recalling a halachic detail could yield such a huge disparity, with Pinchas attaining eternal *chiyus* and Moshe Rabbeinu remaining a mortal?

Furthermore, if the whole difference between them involved a technical glitch — that Moshe Rabbeinu forgot the halachah — then why is Pinchas's recall of the halachah considered so extraordinary that he was entitled to reward *al pi din*? The idea that *בדין הוא שיטול שכרו* seems to point to something outstanding about Pinchas's response. Apparently, there's more to the story.

Weakness Bred Forgetfulness

The Midrash tells us: ולפי שנתעצל משה לא ידע איש את קבורתו, ללמדך. שצריך אדם להיות עז כנמר וקל כנשר רץ כצבי וגבור כארי לעשות רצון קונו. The Midrash itself points out that this is an example of Hakadosh Baruch Hu being השערה כחוט השערה עם צדיקים מדקדק, but the Midrash is nevertheless insinuating that Moshe, in some minuscule way, was guilty of some laziness, insofar as he lacked the *middah* of *az kanamer* that Pinchas exhibited with his *kana'us*. This raises the question: Was Moshe Rabbeinu's response a result of forgetting the halachah, or of *atzlus*? And was Pinchas's act of *kana'us* merely a manifestation of his remembering the halachah and acting accordingly, or was it a courageous act of *az kanamer*?

If we examine the wording of the Midrash carefully, I believe we can arrive at a much deeper understanding. The Midrash says that Zimri brought Kozbi before Moshe and asked if he was permitted to live with this Midyanis. When Moshe Rabbeinu answered that it was forbidden, Zimri displayed his true intentions by retorting with the ultimate setup: "If a Midyanis is forbidden, how did you marry Tziporah, who is also a Midyanis?" Thereupon, the Midrash says: מיד נתרשלו ידיי של משה ונתעלמה ממנו הלכה.

The words משה ידיו של משה might hold the key to unlocking the depth of this Midrash. Perhaps the Midrash is confirming that while Moshe Rabbeinu ultimately forgot the actual halachah, the source of that forgetfulness was a certain weakness, a *hisrashlus*. We can suggest that the Midrash is alluding that had Moshe Rabbeinu exhibited the *middah* of *az kanamer* he would not have forgotten this halachah.

How did this lack of *az kanamer* create a weakness that affected Moshe Rabbeinu's clarity in remembering the appropriate halachic response? It seems from the words of the Midrash that Moshe Rabbeinu was very shaken by Zimri's setup in asking him the halachic status of a Midyanis when Moshe Rabbeinu's wife, Tziporah, was a Midyanis as well. The *meforshim* note that there were many obvious distinctions between Moshe Rabbeinu's relationship with Tziporah and Zimri's relationship with Kozbi, however, and had Moshe Rabbeinu remained strong and maintained the *middah* of *az kanamer* — what the *baalei avodah* refer to as *azus d'kedushah* — he would have been able to maintain his clarity and not be affected by the comparison to Tziporah. And had he done so, he would have been able to apply the halachah of בוגעים פוגעים even while being married to a Midyanis.

The Midrash is telling us that the source of Moshe Rabbeinu's *hisrashlus*, which led to his forgetting the halachah, was a lack of this incredible *azus d'kedushah* — which would have allowed him to carry out הבעיל מדינית — קנאים פוגעים בו. Accordingly, there's no contradiction between the beginning of the Midrash, which says that he forgot the halachah, and the end of the Midrash, which says that he lacked the *middah* of *az kanamer*. It's all the same root.

Rightful Reward, for the Mesirus Nefesh

With this in mind, we can gain a new depth of understanding regarding

the *kochos hanefesh* that were required in order for Pinchas to see clearly the halachah of בוגעים פוגעים and be able to carry it out properly. Of course, doing so necessitated the obvious strength of character to kill in cold blood *l'sheim Shomayim*, but it also required *mesirus nefesh*, as he was risking getting killed himself. Indeed, the Gemara tells us that Zimri could have killed Pinchas on the grounds that he was a *rodef*.

In light of this Midrash, however, I think we gain a new appreciation for the *azus d'kedushah* of Pinchas. The *meforshim* tell us that one of Pinchas's grandparents descended from Yisro, similar to Moshe Rabbeinu's wife Tziporah. Imagine the *azus d'kedushah* needed in order for a Midyanite *einikel* to kill Zimri for living with a Midyanis. Imagine the seeming hypocrisy, and imagine the ridicule he was opening himself up to. This is actually what ended up happening — he was teased, and referred to as Ben Putiel, the *einikel* of Yisro.

Ultimately, the difference between Pinchas and Moshe Rabbeinu was not which one was able to retain clarity in properly applying the halachah, but rather a much more fundamental disparity in the *middah* of *azus d'kedushah*, which allowed Pinchas to remain steadfast and maintain clarity of what halachah mandates, rather than bend due to pressure and fear of mockery.

Now we can appreciate that Pinchas was not rewarded for simply remembering the halachah and carrying it out as would be expected of every *erlicheh* Yid. Rather, Pinchas was dealt a tremendous *nisayon*, one that demanded supernatural *kochos hanefesh*. A person's natural inclination is to lose clarity when under such pressure not to look like a hypocrite. Pinchas's *mesirus nefesh*, fueled by a supernatural *azus d'kedushah*, enabled him to rise above that tendency, and not to fall prey to the *hisrashlus* that would have caused him to forget the halachah. On the contrary, he displayed the *middah* of *az kanamer* in doing exactly what the halachah required — and that's what yielded such a unique reward.

We can now go back and explain what the Midrash means when it says בדין הוא שיטול שכרו. The *Sfas Emes* references another Midrash, and I think his intention might be the following. The Midrash states: מי הקדימיני ואשלם מי קלס לפני עד שלא נתתי לו נשמה מי מלל לשמי עד שלא נתתי לו בן זכר מי עשה לי מעקה עד שלא נתתי לו גג מי עשה לי מזוזה עד שלא נתתי לו בית. In other words, it's very nice that we do mitzvos for the Eibishter, but the Eibishter's response is, "What do I really owe for these mitzvos? Every mitzvah that a person does, I was the one Who gave him the resources to fulfill the mitzvah. Now I have to pay him?"

The Midrash is telling us that although every mitzvah requires choosing to do the right thing, it is Hakadosh Baruch Hu who gives the person the wherewithal to accomplish the mitzvah — the physical resources, the financial means, and so on. There's no real grounds, then, for a person to claim *s'char mitzvah* for using the resources that Hakadosh Baruch Hu provided, in order to serve him. The whole concept of *s'char mitzvah* is a function of Hakadosh Baruch Hu's kindness; he rewards people for their mitzvos even though He provided all the supplies and means for the mitzvah.

All this applies when a person utilizes the regular *kochos hanefesh* that

were Divinely provided for his mitzvah use. But when a person goes above and beyond the standard *kochos* and negates his natural inclinations, he enters a whole new realm that supersedes the argument *מי הקדימני ואשלם*. Then, the Eibishter no longer claims that all the person did is utilize the *kochos* He gave him. Rather, he's rising above his *kochos* and transcending human nature — and that is when a person actually deserves *s'char*.

Pinchas act of *kana'us* was born of *azus d'kedushah* that required supernatural *kochos* and *mesirus nefesh*, and about such a mitzvah it can be said that *בדין הוא שיטול שכרו*. Accordingly, we can now understand what was so unique about Pinchas's act, and why he merited the exceptional *s'char* of eternal *chiyus*, becoming the Eliyahu Hanavi who will herald the *geulah* — because when a person demonstrates *mesirus nefesh*, he attains a whole different level of *nitzchiyus*.

The Gemara (*Shabbos* 130) tells us that any mitzvah that Klal Yisrael performed with *mesirus nefesh*, they will continue to observe forever. This Gemara is conveying that achievements that are within the confines of *Olam Haze* and the standard *kochos* of the *guf* are transient and will eventually expire, like every *davar gashmi*. But once a person enters the

realm of *mesirus nefesh*, going beyond his mundane, physical *kochos* and connecting to otherworldly *neshama'dike kochos*, he accesses *nitzchiyus*. Pinchas's act of *kana'us* and *mesirus nefesh* not only stopped the *mageifah*, but produced a *s'char* of *אלהיו פנחס זה אליהו*.

We as a *klal* are still experiencing a very real *mageifah* — one that we're feeling very much now in Eretz Yisrael — and we're desperate to find ways to elicit *rachamei Shomayim* so that we can rise above the *malach hamaves* and continue to serve Hashem with *brius haguf vehanefesh*. I think this *parashah* is giving us the key, by telling us not to be satisfied with a Yiddishkeit of doing just what's expected of us, which prompts the claim of *מי הקדימני ואשלם*. Rather, let's look for opportunities to go beyond our natural *kochos*, push ourselves past our comfort zone, and do things that are hard and require some *mesirus nefesh*. When we do that, we enter a whole new realm, and that's when, *b'ezras Hashem*, we'll experience *בדין הוא שיטול שכרו*. Hopefully, we will also be *zocheh* to the incredible *brachah* of *לו נתן לנו את בְּרִיתֵי שְׁלוֹם*, and merit the speedy arrival of Eliyahu Hanavi and the *geulah sheleimah*.

Gut Shabbos.